

ISSN 2079-2999

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Державний політехнічний музей

Дослідження з історії техніки

Збірник наукових праць

Випуск 24
2018

National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic institute”
State Polytechnic Museum

Research in History of Technology

Issue 24
2018

УДК 6(09)
Д 70

Дослідження з історії техніки: Збірник наукових праць. –
К.: Видавництво «Політехніка» КПІ ім. Ігоря Сікорського,
2018. –51 с.

ISSN 2079-2999

Засновник – Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Проспект Перемоги, 37, корпус 6
03056 Київ, Україна

Свідоцтво про державну реєстрацію видання –
Серія КВ № 22871-12771 ПР від 16.08.2017 р.

Постановою президії ВАК України № 1-05/6 від 06.10.2010
збірник включено до переліку наукових фахових видань з
історичних наук.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради НТУУ «КПІ
інститут імені Ігоря Сікорського»,
Протокол №11 від 10.12.2018 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор:

Ільченко М.Ю., академік НАН України

Заступники головного редактора:

Бобир М.І., д.т.н.

Реєнт О. П., член-кореспондент НАН України

Мікульонок І.Л., д.т.н.

Редактори:

Астрелін І.М., д.т.н.

Вуксанович-Мацура З., д.а.

Збруцький О.В., д.т.н.

Костишева С.О., д.і.н.

Котовський В.Й., д.т.н.

Литвинко А.С., д.і.н.

Лупаренко Г. В., к.і.н.

Новіков Б.В., д.ф.н.

Писаревська Н.В.

Пономаренко Л.П., к.ф.-м.н.

Рижева Н. О., д.і.н.

Савчук В. С., д.і.н.

Сидорчук Т.М., к.і.н.

Талас С., д.ф.

Тарнавський І.С., д.і.н.

Хитровська Ю.В., д.і.н.

Шинкаренко В.Ф., д.т.н.

Яндутьський О.С., д.т.н.

Незалежні рецензенти:

Бесов Л. М., д.і.н.

Пилипчук О.Я., д.б.н.

Відповідальний секретар:

Татарчук В. В.

Технічний редактор:

Юлія Плівак

<http://journal.museum.kpi.ua/>

© 2018 НТУУ «КПІ»

Research in History of Technology

Issue 24 (2018)

Published by *National Technical University of Ukraine*
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”
State Polytechnic Museum

37 Peremohy Ave., Building 6

03056 Kyiv, UKRAINE

EDITORIAL BOARD

Editor-in-chief:

Michael Ilchenko, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Deputy editors:

Mykola Bobyr, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Oleksandr Reent, *Institute of History of Ukraine, National*
Academy of sciences of Ukraine

Ihor Mikulionok, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Board of editors:

Igor Astrelin, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Zlata Vuksanovic-Macura, *UN-HABITAT SIRP HOUSING*
(Belgrade, Serbia)

Oleksandr Zbrutsky, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Svitlana Kostyleva, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Vitalii Kotovsky, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Alla Litvinko, *G.M. Dobrov Center for Scientific and Technological*
Potential and Science History Studies

Grygoriy Luparenko, *State polytechnic Museum, NTUU “Igor*
Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

Boris Novikov, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Nataliia Pusarevska, *State Polytechnic Museum, NTUU “Igor*
Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

Liliya Ponomarenko, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic*
Institute”

Nadiia Ryzheva, *Mykolaiv V.O.Sukhomlynskyi National*
University

Varfolomii Savchuk, *Oles Honchar Dnipro National University*

Taissa Sydorchuk, *National University of Kyiv-Mohyla Academy*

Sofia Talas, *International Advisory Board of the Centre for the*
History of Science of Stockholm Royal Academy of Sciences (Padua,
Italy)

Igor Tarnavskiy, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Yuliia Khytrovs'ka, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Vasyl Shynkarenko, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

Oleksandr Yandulsky, *NTUU “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic*
Institute”

Independent editors:

Leonid Besov, *National Center for Monuments Studies under NAS*
and Ukrainian Association for Protection of Historical and
Cultural Monuments

Oleh Pylypchuk, *State Economy and Technology University of*
Transport

Board executive secretary:

Vitalii Tatarchuk, *State polytechnic Museum, NTUU “Igor Sikorsky*
Kyiv Polytechnic Institute”

Copy editor:

Yulia Plivak

<http://journal.museum.kpi.ua/?lang=eng>

© 2018 NTUU “КПІ”